

Jednotný programový dokument 2025 – 2027

Zhrnutie

Jednotný programový dokument je operačný plán agentúry. Prepája existujúce zdroje s politickými prioritami dodržiavajúc pritom záväzok k dlhodobejším cieľom. Jednotný programový dokument stanovuje viacročné ciele na roky 2025 – 2027 v súvislosti s úlohami a povinnosťami uvedenými v [nariadení o EUAA](#), ktorým sa ustanovuje mandát agentúry. Ročný pracovný program na rok 2025 vychádza zo siedmich dlhodobejších cieľov, vytyčuje zámery a ciele pre 15 činností a zodpovedajúcim spôsobom sa v ňom pridelujú zdroje.

Poslanie agentúry EUAA

Podporujeme harmonizovaný prístup k medzinárodnej ochrane, ktorý plne rešpektuje základné práva žiadateľov o azyl. Naším poslaním je podporovať vykonávanie spoločného európskeho azylového systému (CEAS), právneho a politického rámca určeného na zabezpečenie konzistentných a jednotných noriem pre jednotlivcov žiadajúcich o medzinárodnú ochranu v celej EÚ.

Konkrétnejšie:

- koordinujeme a posilňujeme praktickú **spoluprácu a výmenu** informácií o azyle a prijímaní medzi členskými štátmi,
- presadzujeme právo Únie a operačné **normy** v oblasti azylu a prijímania,
- zabezpečujeme **jednotnosť** v celej únii, pokiaľ ide o postupy medzinárodnej ochrany, podmienky prijímania a posudzovanie potrieb ochrany,
- **monitorujeme** uplatňovanie práva a noriem Európskej únie,
- poskytujeme operačnú a technickú **pomoc členským štátom**,
- podporujeme členské štáty pri vykonávaní programov **presídľovania a prijímania osôb z humanitárnych dôvodov**,
- poskytujeme **odbornú prípravu** našim odborníkom a pracovníkom členských štátov,
- zabezpečujeme **budovanie kapacít** pre partnerské tretie krajiny.

Od roku 2022 prebieha aktualizácia nášho [mandátu](#) s cieľom zvýšiť vyhladky spoločnej azylovej politiky v Európe. Po schválení posledných textov, ktoré sú súčasťou Paktu o migrácii a azyle (ďalej len „pakt“) v roku 2024, nám pribudli nové úlohy. Pakt predstavuje súbor nových pravidiel na migračný manažment a reformovanie systému CEAS. Jeho legislatívne nástroje si vyžadujú zmeny a inovácie, na čo je potrebný aktívny príspevok od EUAA. Naše úsilie

v nasledujúcich rokoch je preto zamerané na poskytovanie služieb a nástrojov ustanovených v pakte a na jeho účinné vykonávanie členskými štátmi.

Obrázok č. 1: [Legislatívne nástroje paktu nadobudli účinnosť v júni 2024.](#)

Pre nás to znamená, že podľa paktu budeme revidovať a prispôbovať naše existujúce usmernenia, vzdelávacie moduly, nástroje a produkty týkajúce sa azylu a prijímania. Preskúmame určité operačné normy a ukazovatele a podľa potreby vypracujeme nové.

Nové úlohy a činnosti vyplývajúce z paktu majú veľký vplyv na pracovné zaťaženie v rokoch 2025 – 2027. V tomto období očakávame zvýšenie počtu pracovných miest zmluvných zamestnancov o 100 v rámci vykonávania paktu.

Zároveň musíme do roku 2026 postupne zrušiť celkovo 90 krátkodobých operačných pracovných miest, ktoré boli vytvorené po ruskej agresii proti Ukrajine. Naše činnosti preto podliehajú pravidelnému prehodnocovaniu priorit, ktoré riadi správna rada.

Svet sa neustále mení, pričom „rôzni medzinárodní aktéri preberajú nové, často konfrontatívnejšie úlohy“¹, a preto musíme byť pripravení reagovať a prerozdeliť zdroje, keď si to situácia vyžaduje, napríklad v prípade nového tlaku alebo núdzových situácií.

Akčný plán na roky 2025 – 2027

Kľúčovými prioritami sú príprava na úplnú implementáciu paktu od polovice roka 2026 a plnenie nášho [mandátu monitorovania](#). To zahŕňa systematické posudzovanie pripravenosti a schopnosti členských štátov riadiť výzvy v oblasti azylu a prijímania² prostredníctvom výhľadovej, komplexnej a kolaboratívnej [metodiky monitorovania](#). Tento prístup zabezpečí

¹ [Správa o strategickom výhľade za rok 2023 COM\(2023\)376 final.](#)

² Článok 14 ods. 1 nariadenia o EUAA.

identifikáciu a zdieľanie osvedčených postupov, pričom sa zameria aj na riešenie nedostatkov a budúcich výziev. V oboch prípadoch si to vyžaduje pokračujúcu úzku spoluprácu s Európskou komisiou a členskými štátmi.

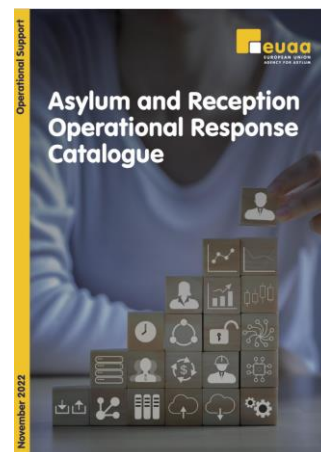
Operačná a technická pomoc

Budeme naďalej poskytovať operačnú a technickú pomoc členským štátom, ktorých azylové alebo prijímacie systémy sú vystavené neprimeranému tlaku alebo čelia neprimeraným migračným výzvam, ako aj v súvislosti s plnením ich povinností vyplývajúcich z

CEAS.

[Katalóg operačných zásahov](#) pomôže pri konzultáciách s členskými štátmi o operačnej podpore ich azylových a prijímacích systémov. Naša podpora sa bude koncipovať na základe posúdenia potrieb, pričom sa zohľadnia trendy príchodu a migračné trasy súvisiace s azylom. Táto podpora sa formalizuje prostredníctvom [operačného plánu](#), v ktorom sa načrtnú podporné opatrenia dohodnuté medzi výkonným riaditeľom a členským štátom, ktorý potrebuje pomoc.

Obrázok č. 2: Katalóg operačnej odpovede EUAA

Budeme pokračovať v zlepšovaní rámca operačnej podpory so zameraním na ďalšie posilnenie našej pripravenosti, plánovania pre prípad nepredvídaných udalostí a kapacít rýchlej odpovede, ako aj na posilnenie nasadenia personálu na operácie v teréne v členských štátoch.

Operačné zásahy budú zahŕňať rozumné stratégie vstupu, udržateľnosti a výstupu, ktoré nám umožnia včas reagovať, účinne podporovať a udržateľne ukončovať činnosť v prípadoch, keď sa zníži tlak na vnútroštátne azylové a prijímacie systémy.

Pri napĺňaní nových potrieb a nepredvídaných udalostí budeme konzultovať a spolupracovať s ostatnými aktérmi v tejto oblasti, aby sme zabezpečili komplementárnosť a čo možno najviac zvýšili našu pridanú hodnotu.

Budeme tiež podporovať krajiny EÚ³ v oblasti presídľovania a prijímania z humanitárnych dôvodov, a to aj prostredníctvom podporných prispôsobených opatrení.

Znalosti o azyle a monitorovanie systému CEAS

Používanie našich produktov vnútroštátnymi orgánmi umožňuje rýchle, presné a čoraz konvergentnejšie rozhodnutia o medzinárodnej ochrane a zabezpečuje primerané podmienky prijímania v celej Únii.

³ 27 členských štátov EÚ doplnených o Island, Lichtenštajnsko, Nórsko a Švajčiarsko.

Informácie a usmernenia o hlavných krajinách pôvodu žiadateľov o azyl budú v budúcnosti lepšie prístupné, rozsiahlejšie a lepšie propagované s cieľom podporiť jednotnosť rozhodnutí o medzinárodnej ochrane.

Nadalej budeme poskytovať kvalitatívne a kvantitatívne **analýzy** o azyle a prijímaní, správy zo systému **včasného varovania** a zabezpečíme v reálnom čase **informovanosť o situácii** v oblasti azylu, postupoch a praxi na podporu rozhodovania v členských štátoch. Prístup k nášmu analytickému portfóliu sa bude ďalej zlepšovať prostredníctvom internetových portálov a databáz. [Výročná správa o azyle](#) je od roku 2025 oveľa prehľadnejšia a analytickejšia ako v predchádzajúcich rokoch a poskytuje komplexnú a kvalitatívnu analýzu stavu azylu v EÚ.

V záujme podpory konvergencie budeme nadalej prispievať k spolupráci a výmene medzi odborníkmi z praxe, občianskou spoločnosťou a členmi súdov a tribunálov, pričom sa zameriame na spoločné usmernenia, najlepšie postupy a riešenia a zabezpečíme zapojenie vo všetkých krajinách EÚ+. Budeme nadalej zlepšovať použiteľnosť našich praktických príručiek a nástrojov a prispôsobovať ich podľa požiadaviek paktu.

Počnúc rokom 2025 zavedieme monitorovací mechanizmus EUAA prostredníctvom dvoch pilotných fáz. Mechanizmus bude dohliadať na operačné a technické uplatňovanie CEAS v členských štátoch aspoň raz za päť rokov. Okrem toho počas tohto obdobia vykonáme aspoň jedno tematické monitorovanie zamerané na špecifické alebo tematické aspekty CEAS vo všetkých členských štátoch. Mechanizmus rieši súčasné a budúce výzvy s cieľom zlepšiť celkové fungovanie azylových a prijímacích systémov.

Odborná príprava a profesijný rozvoj

Nadalej posilňujeme naše úsilie v oblasti odbornej prípravy a budovania kapacít na podporu vnútroštátnych orgánov, aby sme zabezpečili, že tí, ktorí pracujú v oblasti azylu a prijímania, rozumejú príslušným normám a osvedčeným postupom a účinne ich uplatňujú.

Budeme pokračovať v identifikácii potrieb odbornej prípravy a vo vykonávaní školení aj ako súčasť operačných plánov podpísaných s členskými štátmi, ktoré sú vystavené nadmernému tlaku. Budeme pracovať na posilnení spolupráce a výmeny s členskými štátmi v oblasti odbornej prípravy a odborného rozvoja. Takisto budeme pokračovať v odbornej príprave pracovníkov a budovaní kapacít mimo Európy. Podpora v oblasti odborného vzdelávania je v súlade s našou [stratégiou vonkajšej spolupráce](#). Naša [výročná správa o odbornej príprave](#) bude opäť obsahovať komplexné aktuálne informácie o výsledkoch dosiahnutých každý rok vrátane roku 2025 a ďalších rokov.

Obrázok č. 3: Správa EUAA o azyle 2024

Obrázok č. 4: Výročná správa EUAA o odbornej príprave za rok 2023

Čelíme dôležitej úlohe zosúladenia rôznych modulov európskeho vzdelávacieho programu v oblasti azylu s legislatívnymi nástrojmi paktu a poskytovania aktualizovanej odbornej prípravy pre odborníkov z praxe. Preto budeme pracovať na návrhu, vývoji a realizácii aktualizovaných európskych učebných osnov v oblasti azylu, pričom budeme uplatňovať postupný prístup, ktorý uprednostňuje najnaliehavejšie potreby vnútroštátnych orgánov členských štátov v oblasti odbornej prípravy. Budeme pritom ďalej spolupracovať s kľúčovými zainteresovanými stranami s cieľom ďalej vylepšiť postupy pre odborníkov a školiteľov v oblasti azylu a prijímania.

Hoci sú moduly navrhnuté v spolupráci s vnútroštátnymi orgánmi a sú zamerané na zistené potreby, ich integrácia do vnútroštátnej odbornej prípravy zostáva prioritou. Budeme pracovať na zabezpečení toho, aby väčšina krajín EÚ+ pokračovala v používaní študijných modulov v rámci odbornej prípravy odborníkov v jednotlivých členských štátoch.

V záujme lepšieho dosahu a posilnenia udržateľnosti intervencie v oblasti odbornej prípravy budeme pracovať na rozšírení skupiny kvalifikovaných **školiteľov** vo vnútroštátnych správnych orgánoch.

Na podporu konvergencie medzi členskými štátmi pri vykonávaní CEAS bude **akadémia EUAA** zohrávať kľúčovú úlohu ako akreditovaný poskytovateľ ďalšieho a vysokoškolského vzdelávania so zameraním na poskytovanie vysokokvalitnej odbornej prípravy a rozširovanie ponuky odbornej prípravy, udeľovanie kvalifikácií uznávaných v EÚ aj mimo nej.

Okrem toho v súlade s našou [stratégiou odbornej prípravy a vzdelávania](#) a na základe spätnej väzby od používateľov budeme pokračovať v zlepšovaní odbornej prípravy a vzdelávacích skúseností integráciou inovátných technológií a inštruktážnych prístupov.

Horizontálne činnosti

Agentúra bude naďalej uprednostňovať silné systémy správy a riadenia, kvalifikovanú a angažovanú pracovnú silu, odolnosť svojho digitálneho obsahu a dodržiavanie základných práv vo všetkých svojich činnostiach.

Zameriame sa na zosúladenie s cieľmi dlhodobej udržateľnosti EÚ so zameraním na environmentálny rozmer.

V súlade so stratégiou vonkajšej spolupráce sú ďalšími prioritami rozvoj kapacít tretích krajín a posilnený obojstranný dialóg s občianskou spoločnosťou.

Obrázok č. 5: Stratégia v oblasti vonkajšej spolupráce EUAA na rok

